

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Tiếng gà trưa lớp 7 trang 49 Tập 1 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Tiếng gà trưa trang 49 (Cánh diều)

1. Chuẩn bị

Hiển thị nội dung

Yêu cầu (trang 49 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1):

- Đọc trước bài thơ Tiếng gà trưa, tìm hiểu thêm thông tin về tác giả Xuân Quỳnh.
- Bài Tiếng gà trưa được viết trong thời kì đầu của cuộc chiến chống đế quốc Mỹ, in lần đầu trong tập thơ Hoa dọc chiến hào (1968) của Xuân Quỳnh.
- Chia sẻ cùng bạn bè về kỉ niệm với những người thân trong gia đình mà em nhớ nhất.

Trả lời:

- Tác giả Xuân Quỳnh:

+ **Xuân Quỳnh** (1942-1988), tên đầy đủ là Nguyễn Thị Xuân Quỳnh, quê ở xã Văn Khê, thị xã Hà Đông, tỉnh Hà Tây (nay là phường La Khê, Hà Đông, Hà Nội). Xuân Quỳnh xuất thân trong một gia đình công chức, mẹ mất sớm, bố thường xuyên công tác xa gia đình, Xuân Quỳnh được bà nội nuôi dạy từ nhỏ đến khi trưởng thành.

+ Tháng 2 năm 1956, Xuân Quỳnh được tuyển vào Đoàn Văn công nhân dân Trung ương và được đào tạo thành diễn viên múa. Bà đã nhiều lần đi biểu diễn ở nước ngoài và dự Đại hội thanh niên sinh viên thế giới năm 1959 tại Áo. Từ năm 1962- 1964, Xuân Quỳnh học Trường bồi dưỡng những người viết văn trẻ (khóa I) của Hội nhà văn VN. Sau khi học xong, làm việc tại báo Văn nghệ, báo Phụ nữ. Từ năm 1978 đến lúc mất, Xuân Quỳnh làm biên tập viên Nhà xuất bản Tác phẩm mới. Xuân Quỳnh mất ngày 29/8/1988 trong một vụ tai nạn giao thông tại cầu Phú Lương, thị xã Hải Dương, tỉnh Hải Dương.

+ Bà được truy tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm 2001.

+ Các tác phẩm chính: *Tơ tằm – Chồi biếc* (thơ-1963), *Hoa dọc chiến hào* (thơ-1968), *Gió Lào cát trắng* (thơ-1974), *Lời ru trên mặt đất* (thơ-1978), *Mùa xuân trên cánh đồng* (truyện thiếu nhi,

1981), *Bầu trời trong quả trứng* (thơ văn thiếu nhi, 1982), *Truyện Lưu Nguyễn* (truyện thơ, 1985), *Bến tàu trong thành phố* (truyện thiếu nhi, 1984), *Vẫn có ông trăng khác* (truyện thiếu nhi)....

+ Đặc điểm thơ Xuân Quỳnh: Thơ Xuân Quỳnh thường viết về những tình cảm gần gũi, bình dị trong đời sống gia đình và cuộc sống thường ngày, biểu lộ những rung cảm và khát vọng của một trái tim phụ nữ chân thành, tha thiết và đắm thắm.

- Kỉ niệm với người thân trong nhà đình: mỗi người có những kỉ niệm riêng khác nhau, các bạn sẽ nhớ lại và chia sẻ cho bạn bè cùng nghe về những kỉ niệm đó.

2. Đọc hiểu

* **Nội dung chính:** Tiếng gà trưa đã gợi về những kỉ niệm đẹp đẽ của tuổi thơ và tình bà cháu. Tình cảm gia đình đã làm sâu sắc thêm tình quê hương đất nước.

*** Trả lời câu hỏi giữa bài:**

Câu 1 (trang 49 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Đọc lướt bài thơ, chỉ ra dòng nào không đủ năm tiếng. Số dòng trong mỗi khổ có giống nhau không?

Trả lời:

- Dòng thơ không phải 5 chữ trong bài là: “*Tiếng gà trưa*”.
- Số dòng trong mỗi khổ không giống nhau, có khổ 4 dòng, khổ 5 dòng, khổ 6 dòng...

Câu 2 (trang 49 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Xác định vần và nhịp của bài thơ.

Trả lời:

- Vần thơ: vần chân, vần cách.
- Nhịp thơ: 3/2, 2/3

Câu 3 (trang 50 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chú ý những hình ảnh và kỉ niệm được gọi lại từ tiếng gà trưa.

Trả lời:

- Những hình ảnh và kỉ niệm được gọi lại từ *tiếng gà trưa*:
 - + Hình ảnh: ổ rom, trứng hồng, gà mái mơ, gà mái vàng, hình ảnh bà soi trứng
 - + Kỉ niệm: bà bán trứng và mua cho quần áo mới: quần chéo go ống rộng, cái áo trúc bầu.
- ⇒ Thể hiện sự trong sáng hồn nhiên của một đứa trẻ, cũng như tình cảm yêu quý, trân trọng của người cháu với bà.

Câu 4 (trang 51 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chú ý các từ diễn tả cảm xúc của người cháu.

Trả lời:

- Các từ diễn tả cảm xúc của người cháu: “mang bao nhiêu hạnh phúc”, “vì lòng yêu Tổ Quốc”, “vì xóm làng”, “vì bà”, “vì tiếng gà”.

Câu 5 (trang 51 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chú ý những dòng thơ có cấu trúc giống nhau trong khổ thơ cuối.

Trả lời:

- Những dòng thơ có cấu trúc giống nhau: Vì +.....

+ *Vì lòng yêu Tổ Quốc*

+ *Vì xóm làng thân thuộc*

+ *Vì bà*

+ *Vì tiếng gà cục tác*

*** Trả lời câu hỏi cuối bài:**

Câu 1 (trang 51 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Cảm xúc nào xuyên suốt bài thơ Tiếng gà trưa?
Em hiểu người xưng “cháu” trong bài thơ là ai?

Trả lời:

- Cảm xúc xuyên suốt bài thơ là cảm xúc, tình cảm của người cháu với bà và ổ trứng hồng.

- Cảm xúc đó được khơi gợi từ tiếng gà trưa trên đường mà người cháu đang hành quân xa nhà.

- Người xưng cháu trong bài thơ chính là tác giả Xuân Quỳnh đang trên đường hành quân, nghe được tiếng gà trưa và nhớ về người bà yêu quý.

Câu 2 (trang 51 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Dòng thơ “Tiếng gà trưa” được lặp lại mấy lần trong bài thơ? “Tiếng gà trưa” đã khơi gợi ở người cháu những hình ảnh và kỉ niệm gì của tuổi thơ? Em ấn tượng với hình ảnh hoặc kỉ niệm nào nhất? Vì sao?

Trả lời:

- Dòng thơ “*Tiếng gà trưa*” được lặp lại 3 lần trong bài thơ.

- “*Tiếng gà trưa*” đã khơi gợi ở người cháu những hình ảnh: ổ rom, trứng hồng, gà mái mơ, gà mái vàng, hình ảnh bà soi trứng và kỉ niệm: bà bán trứng và mua cho quần áo mới: quần chéo go ống rộng, cái áo trúc bầu.

- Em ấn tượng nhất với hình ảnh *con gà mái mơ/ khắp mình hoa đốm trắng, con gà mái vàng/ lông óng như màu nắng* bởi vì đó là hình ảnh đẹp, gần gũi với em, và gợi cho em về tuổi thơ vui chơi bên bạn bè quanh xóm nhỏ.

Câu 3 (trang 51 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Người bà hiện lên qua những hình ảnh, chi tiết nào? Qua đó, em có cảm nhận như thế nào về người bà và những tình cảm người cháu dành cho bà?

Trả lời:

- Người bà hiện lên qua những hình ảnh, chi tiết: *tay bà khum soi trứng*, bà lo lắng khi mùa đông đến đàn gà toi. Qua đó ta thấy hình ảnh người bà chịu thương chịu khó, chất chiu từng niềm vui nho nhỏ trong cuộc sống nhiều vất vả, lo toan.

- Tình cảm người cháu dành cho bà sâu nặng, thấm thiết, cháu yêu thương, quý trọng, biết ơn bà.

Câu 4 (trang 51 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Theo em, vì sao chúng ta luôn nghĩ về những người thân yêu trong gia đình mỗi khi xa nhà hoặc gặp khó khăn?

Trả lời:

- Chúng ta luôn nghĩ về những người thân yêu trong gia đình mỗi khi xa nhà hoặc gặp khó khăn bởi gia đình là điểm tựa tinh thần của mỗi người, là nơi chúng ta gắn bó, trưởng thành. Mỗi thành viên trong gia đình đều yêu thương, đùm bọc, chia sẻ mọi buồn vui với nhau, khi xa nhau luôn nghĩ về để mong muốn được an ủi động viên, mong muốn được chia sẻ để vượt qua mọi khó khăn thử thách.